

Úkol 5 – proměna politického diskurzu od konce 80. let po současnost

Vypracovala- M.Quaiserová

1. Žáci na základě práce s plakátem(viz příloha) vyvozují, co společnost očekávala od revoluce v roce 1989, zamýšlí se společně nad tím, co jednotlivá hesla znamenala
2. Žáci se seznámí s písemnými výpověďmi pamětníků událostí sametové revoluce (viz příloha), hodnotí a srovnávají jejich výpovědi. Zamyslí se nad otázkou – Jak dotazovaní hodnotí význam sametové revoluce, jak se naplnila jejich očekávání?
3. Žáci dotazují své blízké, známé a své výsledky prezentují ústně ve třídě (možné otázky – Proč podle Vás došlo k sametové revoluci? Jaké vzpomínky máte na tyto události? Byl před listopadem 1989 lepší život než dnes? V čem byl podle Vás lepší, horší? Co pozitivního přinesla sametová revoluce do dnešního života?)
4. Žáci mohou rozhovor s blízkými spojit s jednoduchou anketou, ve které dotazovaní porovnávají některé stránky každodenního života před revolucí a v současnosti.
Hodnotí slovy – lepší, horší, ani lepší/ ani horší.
Dotazy – Jak hodnotíte ?
 - možnost ovlivnit život v místě, kde bydlíte
 - mezilidské vztahy
 - pocit bezpečí
 - možnost využít volný čas
 - pocit sociální jistoty
 - možnost cestovat
 - přístup k informacím
 - možnost svobodně říkat své názoryŽáci zpracují výsledky ankety do grafu.
5. Žáci si přinesou vystřižené titulky ze současného tisku, srovnávají, jaká očekávání měla společnost po sametové revoluci a jakými problémy žije společnost dnes.
6. Každý žák si sestaví vlastní hodnocení proměny společnosti – co pozitivního přinesla sametová revoluce do mého života, které jevy v naší současné společnosti vnímám jako negativní ?
7. Žáci si mohou výsledky zpracovat společně formou nástěnného plakátu – uvedou zde, jaká očekávání měla naše společnost po roce 1989, jak se podle dotazovaných a podle nich osobně tato přání naplnila.

Didaktické cíle

- Žáci analyzují a interpretují obrazový materiál, dobový tisk a výpovědi pamětníků
- Žáci se učí komunikaci s lidmi rozdílného věku, rozdílných názorů
- Žáci se učí respektovat a přijímat názory druhých
- Žáci chápou složitost současného společenského dění
- Žáci si vytváří vlastní morální hodnoty

Ing. Tomáš Hradilek se narodil v roce 1945 v Lipníku nad Bečvou. Během svého života několikrát dokázal, že pro něj svoboda a demokracie nejsou jen prázdnými pojmy, za tyto hodnoty bojoval a mnohé obětoval. Proto se také stal jedním z prvních signatářů Charty 77 a velmi aktivně v ní působil. Od ledna 1989 se na jeden rok stal dokonce jejím mluvčím. Byl také jednou z vůdčích postav převratových dnů v listopadu 1989 ve velmi problematické Ostravě. V prosinci 1989 byl mezi prvními dvaceti poslanci kooptován do Federálního shromáždění a v roce 1990 byl pět měsíců ve funkci ministra vnitra. Dnes si Tomáš Hradilek velmi váží vydobyté svobody, mrzí ho jen negativismus obyvatel Čech, z nichž někteří rádi vzpomínají na poměry v bývalém komunistickém Československu. „*Když si na to vzpomenu, tak stále ještě zažívám takové okamžiky štěstí, že jsme se toho dožili. Bez ohledu na všechny ty patálie, co jsou tady v téhle zemi. Svoboda je k nezaplacení a je to mnohem zajímavější život pro většinu lidí, i když už si to lidé ani nepřipouští.*“

Eva Kantůrková

na FF UK studovala filozofii a historii, od 16 let členka KSČ, funkce ve svazu mládež, od poloviny 60. let publikuje v časopisech a knižně, od roku 1967 spisovatelka z povolání, členka a mluvčí (1985) Charty 77, v době 1981–82 ve vazbě, v letech 1994–96 předsedkyně Obce spisovatelů, od roku 1998 práce na Ministerstvu kultury ČR, autorka próz, esejistka, scenáristka

Nikdy jsem nevolila Klause, ODS, i když mám mezi nima přátele, poněvadž nepatřím do vrstvy obyvatel, kterou oni vytvářejí. Nejsem podnikatel, nejde mi o zisk, nechci být bohatá. Mně vyhovuje nižší střední vrstva, abych měla na kafe, na obrazy... My žijeme v době, která skončí špatně, protože to rozvírání nůžek si nakonec masa lidí nedá líbit. Tím ale nechci říct, že jsem nalevo nebo u sociálních demokratů. Určitě jsem ale na straně těch poníženejších.“

Ing. Jaroslav CUHRA

, jako mnoho jiných, velice naivně očekával, že změna, která přijde, bude změna morální. Neodhadl jsem, do jaké hloubky se komunistům během čtyřiceti let totality podařilo morálně a duchovně rozložit společnost. Musím říci, že to mne zaskočilo. Ale pak jsem si uvědomil, že bylo naivní si myslet, že to tak není, protože lidé si už ke konci komunistické totality žili relativně dobře a nic je netrápilo, nic je netěžilo, pokud neprožili totéž, co jsme prožili my, otec byl zavřený, rodiny postižené, všichni sourozenci byli nějakým způsobem postiženi. Když toto někdo neprožíval, tak si mohl těžko uvědomit, jak hluboce komunistický režim zasáhl společnost po stránce morální a duchovní. (...) Po revoluci jsme odhadovali, že tento rozklad vyřeší tak dvě generace, které budou žít normálním životem a samy si zvolí a zhodnotí, co pokládají za dobré a co je špatné. To se musí všichni teprve naučit. Až se to naučí, potom porozumí tomu, co se zde dělo. Proto mne posledních dvacet let v mnoha zásadních věcech zaskočilo. Ale uvědomuji si, že to nemohlo být jinak, že představa rychlé změny byla určitá naivnost. Přesto se změna děje a je to změna k dobrému. Mladí lidé mají nyní ohromné možnosti a využívají je, což je skvělé - cestování, studie v zahraničí, možnost sebevzdělávání, když chtějí. V tom je naděje.“

1990

-ROK-

SVOBODNÝCH

VOLEB

